

Biuletyn parafii
p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej
w Brodnicy
Numer 51(68) 2012 23.12.2012

WIADOMOŚCI Z FARY

TRADYCJE I ZWYCZAJE BOŻONARODZENIOWE

Boże Narodzenie obok Wielkanocy jest najuroczystziej obchodzonym świętem. Jest to święto rodzinne, przeważnie spędzane w gronie najbliższych ludzi - siega tradycjami dawnych czasów. Zachowały się nawet ślady obrzędów z czasów słowiańskich.

Do wieczerzy wigilijnej zasiadano z zapadnięciem zmroku, z chwilą ukazania się pierwszej gwiazdy pilnie wypatrywanej przez dzieci. Zaczynano od dzielenia się opłatkiem połączonym ze składaniem sobie życzeń. Piękny ten zwyczaj zachował się w Polsce do czasów obecnych. Dla dzieci jest to chyba najpiękniejszy wieczór w roku, w którym atmosfera baśni urzeczywistnia się na parę godzin, gdy pod pięknie ubrana choinka, w świetle kolorowych światełek znajdują prezenty o których marzyły.

Niektóre obyczaje, charakterystyczne dla polskiego Bożego Narodzenia:

Na wsi stawiano kiedyś często niewymyślone snopy zboża w czterech kątach izby w której odbywała się wigilijna wieczerza. Wierzono również, że o północy zwierzęta rozmawiają ludzkim językiem, lecz podsłuchanie takiej rozmowy nie przynosiło szczęścia. Powszechnym obyczajem jest kładzenie siana pod obrus, którym nakryto stół wigilijny.

DZIELNIE SIE OPLATKIEM

Najważniejszym i najbardziej wzruszającym momentem było i jest dzielenie się poswieconym opłatkiem. Staropolskie opłatki były różnokolorowe i bardzo ozdobne. Dzisiaj opłatki są białe i ozdobnie wytłaczane. Nazwa „opłatek” pochodzi od łacińskiego słowa „oblatum”, czyli dar ofiarny. Dawniej człowiek składał ofiary nieznanym siłom - wodzie, piorunom, wiatrom, trzęsieniom ziemi, by ustrzec się od tego wszystkiego, co mogło mu zagrażać. Praktyka pieczenia chleba praśnego, niekwaszonego, takiego, jakiego używał Pan Jezus przy Ostatniej Wieczerzy, pochodziła z czasów biblijnych, od Mojżesza i zachowała się w Kościele do dzisiaj, choć obecnie ten chleb ma inny wygląd, jest bielszy, cieńszy i delikatniejszy. Opłatki, jakie my dzisiaj znamy (nebula - mgiełka) pierwsi zaczęli wypiekać zakonnicy z klasztoru benedyktyńskiego we Francji. Stamtąd zwyczaj ten rozpowszechnił się na całą Europę i wraz z chrześcijaństwem przybył także do Polski. Opłatek używa-

ny był jednak wyłącznie do Mszy św. i do konsekracji komunikantów dla wiernych. Dopiero od XV wieku stał się bardziej popularny, kiedy nastąpił jego masowy wypiek. Był przekąską do wina, środkiem do pieczętowania listów, smarowany miodem był przysmakiem dzieci.

Pięknym staropolskim zwyczajem jest zapraszanie na Wigilie ludzi samotnych - tak aby w ten wieczor nikt nie był opuszczony i smutny.

CHOINKA

Na wigilie Bozego Narodzenia niemal kazda polska rodzina umieszcza w swoim mieszkaniu i dekoruje choinke. Jest to jedna z najmlodszych tradycji wigilijnych. Poczatkowo, w tym również na ziemiach polskich, popularna byla „jodlka”, czyli wierzcholek sosny, jodly lub swierku zawieszony u pulapu. Drzewko to mialo chronic dom i jego mieszkanców od zlych mocy.

Choinka w obecnej formie przyjela sie w Polsce dopiero w XVIII w. i zwyczaj ten przeniósł sie z Niemiec. Opisuje to m.in. Zygmunt Gloger w „Encyklopedii Staropolskiej”: „Za czasów pruskich, tj. w latach 1795-1806, przyjeto od Niemców zwyczaj w Wigilie Bozego Narodzenia ubierania dla dzieci sosenki lub jodelki orzechami, cukierkami, jabluskami i mnóstwem swieczek woskowych”.

Kosciól był poczatkowo niechetny temu zwyczajowi, lecz szybko nadal choince chrzescijanska symbolike „biblijnego drzewa wiadomosci dobra i zla” pod ktorym rozpoczela sie historia ludzkosci. Choinke wnosi sie do domu w dniu, w ktorym wspominamy pierwszych ludzi - Adama i Ewe. Na choince nie moze zabraknac jablek, bo wlasnie te owoce byly na owym biblijnym drzewie, a ponadto jablko symbolizuje zdrowie.

Wśród iglastych galazek wija się lancuchy, lekkie, słomkowe i bibulkowe, są pamiątka po wezu-kusicielu. Gwiazda na szczycie drzewka symbolizuje gwiazde betlejemska, która wiodła Trzech Kroi do Dzieciatka Jezus. Swieczki na galazkach to jak okruchy ognia, który dawniej plonal w izbie przez cala noc wigilijna, aby przychodzace na ten czas dusze przodkow mogly sie ogrzac. Choinki ubierano takze w piernikowe figurki ludzi i zwierzat, lukrowane kolorowo, posypane makiem, szczególnie okazale prezentowala sie postac Sw. Mikolaja. Tak ustrojona choinka stala w domu do Trzech Kroi. W wielu rejonach Polski zwyczaj ubierania choinki zadowolil sie dopiero na poczatku XX wieku. Obecnie dzieki technice wystrój choinek znacznie odbiega od dawnych prostych ozdób i palacych sie swieczek.

Intencje Mszalne 24.12 – 30.12.2012 r.

Poniedziałek 24.12.2012	6.15	+ Monika, Szczepan Celmer; Józef Kalwa; zm. rodzice.
	7.00	+ Kazimiera Wiśniewska – 7 r. śm.
	7.00	+ Anna Kaliszer – 29 r. śm; Franciszek i Zygmunt Zajączkowsy.
	8.00	+ Aleksander Siłakowski; Stanisław i Franciszek Kulwicy.
	16.00	REZERWACJA
	24.00	PASTERKA - ZA PARAFIAN.
Kościół Szkolny		
	22.00	+ Stefan Broś i Dariusz Kalk i Jan Stóżyński.

Wtorek 25.12.2012 Boże Narodzenie	8.00	+ rodzice: Estera – 21 r. śm. i Franciszek Piotrowscy i rodzeństwo Teresa i Ryszard.
	9.30	+ Józefą Piotrowska i Genowefa Skibińska oraz rodzice z obojga stron.
	11.00	Jubileusz 45 – lecia sakr. małż. pp. Jana i Janiny Jakubowskich z prośbą o zdrowie i Boże błogosławieństwo.
	12.15	Jubileusz 40 – lecia sakr. małż. pp. Mieczysława i Teresy z prośbą o zdrowie i Boże błogosławieństwo dla całej rodziny.
	18.30	+ Marię Łęgowską
	Kościół Szkolny	
	8.30	REZERWACJA
	10.00	+ Józefą i Franciszek Osińscy; Kazimierz, Elżbieta Gmińscy; zm. z rodziny Gmińskich.
	11.30	+ Andrzej Suchocki.
Środa 26.12.2012	6.30	+ Paweł Głogowski
	8.00	+ Jadwiga Drozdowska – 12 r. śm; Sylwester Drozdowski.
	9.30	+ Adam Sternicki; Gertruda, Eugeniusz i Mariusz Potrzebscy.
	11.00	+ Stanisław – 8 r. śm. i Elżbieta Petelscy.
	12.15	Jubileusz 60 – lecia sakr. małż. pp. Edmunda i Anny Jankowskich z prośbą o zdrowie i Boże błogosławieństwo.
	18.30	+ Dariusz Michalski – 6 r. śm.
	Kościół Szkolny	
	8.30	+ Mirosławą Hoga.
	10.00	+ Henryk Ronkiewicz – 16 r. śm; Daniela, Helena i Jan Ronkiewicz.
11.30	REZERWACJA	
Czwartek 27.12.2012	6.30	+ Gertruda Wisirńska – popogrzebowa.
	6.30	+ Tadeusz Stożyński – popogrzebowa.
	7.00	+ Zdzisław Śliwiński – popogrzebowa.
	7.00	+ Rajmund Licznarski.
	8.00	Za żywych i zmarłych piekarzy i cukierników oraz zm. z ich rodzin.
	18.30	+ Renata Kucińska – 1 r. śm; Roman, Jadwiga i Kazimierz Kucińscy.
Piątek 28.12.2012	6.30	Za dusze w czyśćcu cierpiące.
	6.30	+ Hieronim Górzyński – popogrzebowa.
	7.00	+ Maria, Dariusz i Jan Kaczorek.
	7.00	+ Andrzej Jaworski.
	8.00	+ Marian Tuchewicz – 19 r. śm. i jego rodzice: Leonard i Gertruda Tuchewicz.
	18.30	REZERWACJA
Sobota 29.12.2012	6.30	+ Wiesław Rzeszotarski – w rocz. śm.
	7.00	REZERWACJA
	7.00	+ Kazimierz Gołębiewski – 23 r. śm.
	8.00	+ Felicja Lewandowska – popogrzebowa.
	8.00	+ Tadeusz Osiński – popogrzebowa.
	18.30	+ Ryszard Adelman – 1 r. śm; zm. rodzice; Maria i Henryk Gązwa.
Niedziela Świętej Rodziny 30.12.2012	6.30	+ Wiktoria – 17 r. śm; Władysław i Stefan Dąbrowscy.
	8.00	Z podziękowaniem za beatyfikacje i z prośbą i kanonizacje Jana Pawła II.
	9.30	SUMA – ZA PARAFIAN.
	11.00	+ Jan Bąkowski; rodzice Kaliszewscy i teściowie.
	12.15	+ Sylwester i Zofia Bastkowsy; Marta Rogowska.
	18.30	REZERWACJA
Kościół szkolny	8.30	+ Henryk Dąbrowski – 64 r. śm.
	10.00	+ rodzice: Józefą i Dominik i brat Jan Lewiński; Janina i Franciszek Roszkowsy.
	11.30	+ Leon Hoga – w rocz. śm.

OGŁOSZENIA PARAFIALNE

IV Niedziela Adwentu

23. grudnia 2012

1. Dziś IV niedziela Adwentu. Stoimy u progu Świąt Bożego Narodzenia. Pamiętajmy o duchowym przygotowaniu się na Tajemnicę Wcielenia.
2. O godz. 16.00 w kościele szkolnym w ramach projektu „Dziedzictwo kulturowe województwa kujawsko-pomorskiego – wsparcie opieki nad zabytkami w 2012 roku” odbędzie się koncert zespołu Barock Quartet. Serdecznie zapraszamy.
3. W poniedziałek 24. grudnia Wigilia. Zachęcamy zgodnie z polską tradycją i ze względu na wyjątkowy charakter tego dnia o zachowanie wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych. Niech nie zabraknie na naszych stołach: opłatka wigilijnego, świecy „Caritas” oraz stroika, które rozprowadza nasza młodzież ze wspólnoty „Uczniowie Słowa”.
4. Msze św. w Wigilię: o godz. 6.15 – rataty, 7.00, 8.00 i o godz. 16.00 Msza św. wigilijna z udziałem dzieci, które przynoszą figurki Dzieciątka Jezus do poświęcenia. Zasiądźmy do wigilijnego stołu pojednani z Panem Bogiem i bliźnimi. Pamiętajmy o potrzebujących, samotnych a także o naszych zmarłych. Odczytajmy fragment Ewangelii o narodzinach Pana Jezusa, podzielmy się opłatkiem, złożmy sobie życzenia i zaśpiewajmy kolędy. Niech wieczerza wigilijna wprowadzi nas w chrześcijańskie przeżywanie Tajemnicy Wcielenia a zwieńczeniem niech będzie udział w Pasterce bądź Mszy św. świątecznej.
5. W tym roku zostanie odprawiona Pasterka o godz. 22.00 w kościele szkolnym i tradycyjnie o północy we Farze. Niepodobna, by wieczerza wigilijna w jednej rodzinie odbywała się w tym samym czasie w dwóch różnych miejscach, tak i wyjątkowa Msza św. jaką jest Pasterka nie powinna być sprawowana w kilku miejscach jednocześnie w jednej parafii. Jako Wasi duszpasterze chcemy uczestniczyć zarówno w jednym, jak i w drugim kościele w tym nabożeństwie. Msza św. pasterska ma nas jako rodzinę parafialną jednoczyć. Przed Pasterką we Farze śpiew kolęd wraz z chórem parafialnym oraz koncert Brodnickiej Orkiestry Dętej. W I dzień Świąt Bożego Narodzenia nie będzie Mszy św. o godz. 6.30.
6. Składamy serdeczne „Bóg zapłać” za ofiary złożone z okazji kolektki gospodarczej. Wyniosła ona 8290 zł.
7. W ramach Wigilijnego Dzieła Pomocy tradycyjnie można nabyć świece na stół wigilijny, do czego serdecznie zachęcamy. Małe świece kosztują 5 zł, duże 12 zł.
8. Zachęcamy do nabywania i czytania prasy katolickiej szczególnie świątecznego podwójnego numeru tygodnika katolickiego „Niedziela”.
9. Z naszej wspólnoty parafialnej pożegnaliśmy śp.: Gertrudę Wisińską, l. 83, Tadeusza Osińskiego, l. 76, Tadeusza Łucjana Stożyńskiego, l. 78. Wieczny odpoczynek...”.